

RAN-2303000501046001

F.Y.B.Sc. (Sem. - I) Examination November - 2025
Microbiology (Paper - MB-MDC-101) Environment Studies

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
 Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1. નિશ્ચિત ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ દસ)

(10)

1. પરોપજીવિતાનું એક ઉદાહરણ આપો.
2. ઓઝોન સ્તરની ક્ષતિ કયા વાયુથી થાય છે?
3. પાણી બચાવવા માટેનો એક ઉપાય જણાવો.
4. BNHS નું સંપૂર્ણ નામ લખો.
5. આપત્તિના બે પ્રકાર જણાવો.
6. ભારતમાં પર્યાવરણીય અભ્યાસ કરતી બે સંસ્થાઓના નામ આપો.
7. વેટલેન્ડ ઝોન શું છે? ઉદાહરણ આપો.
8. ટકાઉ પાણી વ્યવસ્થાપનનો એક સિદ્ધાંત જણાવો.
9. ઉત્પાદકોના બે ઉદાહરણ આપો.
10. પરિસ્થિતિક અનુક્રમણ (Ecological Succession) શું છે?
11. ભૂકંપ વ્યવસ્થાપનની બે વ્યૂહરચનાઓ આપો.
12. માટી ધોવાણ શું છે?

પ્ર. 2. સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ બે)

(10)

1. પુનઃપ્રાપ્ય (Renewable) અને પુન અપ્રાપ્ય (Non-Renewable) સંસાધનો વચ્ચે તફાવત સમજાવો.
2. કુદરતી સંસાધનોના સંરક્ષણમાં વ્યક્તિની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.
3. ઊર્જા સંરક્ષણ વિશે સંક્ષિપ્ત નોંધ લખો.

પ્ર. 3. સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ બે)

(10)

1. પારિસ્થિતિક પિરામિડ શું છે? આહાર-શૃંખલા અને આહાર-જાળનો તેની સાથે શું સંબંધ છે તે સમજાવો.
2. નિવસનતંત્રના બંધારણ અને કાર્ય અંગે ચર્ચા કરો.
3. નિવસનતંત્રમાં ઊર્જાના પ્રવાહનું વર્ણન કરો.

પ્ર. 4. સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ બે)

(10)

1. ભારતના જૈવ-વૈવિધ્ય (Biogeographic Zones) વર્ગીકરણ પર ટૂંકી નોંધ લખો.
2. ઉષ્મિત સ્થાનો શું છે ? જૈવ-વૈવિધ્યના ઉષ્મિત સ્થાનો સમજાવો.
3. જૈવ-વૈવિધ્યતાના ઉપભોક્તા મૂલ્ય સમજાવો.

- પ્ર. 5. સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ બે) (10)
1. વાયુ પ્રદૂષણ વિશે સંક્ષિપ્ત નોંધ લખો.
 2. ઘન કચરો વ્યવસ્થાપન (Solid Waste Management) વિશે ચર્ચા કરો.
 3. પ્રદૂષકોનું વર્ગીકરણ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Q.1. Give specific answers. (Any ten) (10)**
1. Give an example of Parasitism.
 2. Depletion of Ozone layer is caused by which gas?
 3. Give any one way in which water can be conserved.
 4. Give the full form of BNHS.
 5. Mention any two types of disasters.
 6. Name two institutes of Environmental studies in India.
 7. What is wetland zone? Give an example.
 8. Mention any one principle of sustainable water management.
 9. Give two examples of Producers.
 10. What is ecological succession?
 11. Give two strategies of earthquake management.
 12. What is soil erosion?
- Q. 2. Answer in brief. (Any two) (10)**
1. Differentiate between Renewable and Non-renewable resources.
 2. Discuss the role of individual in conservation of natural resources.
 3. Write a short note on energy conservation.
- Q. 3. Answer in brief. (Any two) (10)**
1. What are ecological pyramids? How are food chains and food webs interconnected to it?
 2. Discuss the structure and function of Ecosystem.
 3. Describe Energy flow in Ecosystem.
- Q. 4. Answer in brief. (Any two) (10)**
1. Write a short note on Biogeographic classification of India.
 2. What are Hotspots? Explain hotspots of biodiversity.
 3. Explain the consumptive values of biodiversity.
- Q. 5. Answer in brief. (Any two) (10)**
1. Write a short note on Air pollution.
 2. Discuss solid waste management.
 3. Explain Classification of Pollutants.